

Kun silmälasit eivät riitä

Vinkkejä lääkärille, kun vastaanotolla on potilas, jolla on etenevä silmäsairaus.

Onko vastaanotollasi ikääntyvä potilas, joka kertoo näön ongelmista?

Noin 2/3 uusista näkövammadiagnooseista on silmänpohjan rappeumaa, yleisimmin niin sanottua kuivaa muotoa. Se on etenevä silmäsairaus, jonka alkuvaiheessa henkilö on harvoin näkövammaisen. Kun sairaus etenee ja aiheuttaa toimintakyvyn alenemista, on potilaalla oikeus moniin näkövammaisille tarkoitettuihin palveluihin. Näillä vinkeillä ohjaat potilasta eteenpäin palveluverkostossa.

Ensitieto

Kerro diagnosoinnin yhteydessä, että apuvälineet, palvelut ja kuntoutus parantavat ja ylläpitävät elämänlaatua, vaikka silmäsairauteen ei olisikaan hoitokeinoja.

Haittaluokka

Monet näkövammaisten palvelut edellyttävät näkövammaisuuden haittaluokan määrittelyä, jonka voi tehdä vain silmälääkäreihin erikoistunut silmälääkäri.

Näkövammarekisteri

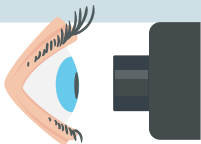
Ilmoita näkövammaisuus kriteerit täyttävä henkilö THL:n näkövammarekisteriin. Ilmoituksen tekeminen on lakiin perustuva velvollisuus, joka koskee silmälääkäreitä ja sairaaloiden silmätautien yksiköitä. Näkövammarekisteri seuraa näkövammaisuuden esiintymistä ja kehitystä Suomessa.

Apuvälinearvio

Laadi lähete keskussairaalan näönkäyttönohjaajan apuvälinearvioon. Näin potilas pääsee lääkinnällisen kuntoutuksen ja kuntoutusohjauksen piiriin ja saa apuvälineitä ja apua hakemusten täyttämiseen.

Seuranta

Potilaan tulee olla tietoinen sairautensa etenemisestä ja seurannan merkityksestä. Kerro, mistä ja milloin seuranta-aika varataan ja onko jatkokontrolli yksityisellä silmälääkärillä keskussairaalan maksusitoumuksella vai keskussairaalan silmäyksikössä.

Lääkärintlausunto

Tee lääkärinlausunto B tai vastaava. Sen avulla potilas voi hakea kuntoutusta ja palveluja.

Kuntoutus

Kelan moniammatillinen yksilöllinen kuntoutus Näkövammaisten liiton Kuntoutus-Iiriksessä auttaa näkövammaistaitojen harjoittelussa.

Palvelut

Näkövammaisen ihminen voi saada mm. kunnan vammaispalvelujen asioimis- ja virkistysmatkoja, kodin valaistusmuutostöitä, henkilökohtaisen avustajan ja eläkettä saavan hoitotukea. Keskussairaalan kuntoutusohjaaja kertoo potilaalle palveluista.

Vertaistuki

Näkövammaisyhdistykset ympäri Suomen tarjoavat palveluja, monipuolista toimintaa ja vertaistukea näkövammaisten tarpeisiin.

Yhteystietoja

Näkövammaisten liiton oikeuksienvalvonnan asiantuntijat työskentelevät jokaisessa maakunnassa. Autamme näkövammaisia ihmisiä, läheisiä ja ammattihenkilöstöä näkövammaisten palveluihin liittyvissä kysymyksissä.

p. 09 396 041 (vaihde), nkl.fi/fi/oikeuksienvalvonta

Näkövammaisyhdistyksillä on monipuolista vertaistoimintaa ja tapahtumia. Yhdistyksiä on 23 ja niillä jäseniä noin 12 000.
nkl.fi/fi/jasenyhdistykset

Näkövammarekisteri on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) henkilörekisteri, jota Näkövammaisten liitto ylläpitää.
nkl.fi/fi/ohjeita-nakovammarekisterin-ilmoituksen-tekijalle

Kuntoutus-Iiris tarjoaa yksilöllistä ja ryhmäkuntoutusta näkövammaisille, näköongelmaisille sekä läheisille. Kuntoutus edistää toimintakykyä, itsenäistä selviytymistä ja työllistymistä.
p. 050 471 3689, nkl.fi/fi/kuntoutus

Celian äänikirjoja voi kuunnella verkossa ja lainata kirjastosta. Näkövammaisen ihminen voi ilmoittautua maksuttoman äänikirjapalvelun käyttäjäksi omassa kirjastossaan tai kysyä lisää Celian asiakaspalvelusta: p. 0295 333 050.
celia.fi/palvelut/aanikirjat-yksityishenkiloille

Aviris, näkemisen erikoismyymälä tarjoaa arkea ja työtä helpottavia apuvälineitä, kuten suurennuslaseja, puhuvia kelloja ja valaisimia.
p. 09 3960 4700, aviris.fi

Lue lisää: nkl.fi/fi/potilaana-nakovammaisen